

**ДО АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

**на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на
ДОКТОРСКА ПРОГРАМА
Теория и история на литературата
в професионално направление 2.1 Филология,
област на висше образование 2. Хуманитарни науки,
Нов български университет**

Уважаема госпожо Председател,

Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства представя на Вашето внимание **Доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на докторска програма *Теория и история на литературата* в професионално направление 2.1 Филология от област на висше образование 2. Хуманитарни науки в Нов български университет**

Докладът е разработено съгласно чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО, чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА /20.10.2016 г./ критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ – ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 Г.

IV. ПРЕПОРЪКИ ОТ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ – SWOT АНАЛИЗ

VI. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №20 от 04.08.2022 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 25 от 24.11.2022 г.
3.	ЕГ работи с документацията по процедурата. С цел получаване на допълнителна информация са проведени разговори с преподаватели и членове на комисията, изготвила доклада-самооценка.	Онлайн срещи на 02.03.2023 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №6 от 05.04.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №8 от 10.05.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 38, ал.2 от ПДНАОА (отн. становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС

Експертна група по процедурата е в състав:

Ръководител:

Проф. д-р Стилиян Лалев Стоянов – ЮЗУ „Неофит Рилски“

Членове:

1. Проф. д.ф.н. Калина Грозева Лукова – Бургаски свободен университет
2. Докторант Теодора Красиминова Георгиева – КМНЦ при БАН

Наблюдаващ процедурата член на ПК: доц. д-р Венета Ханджийска - Янкулова

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

С решение на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства от 31.05.2018 г. НБУ получава програмна акредитация на ДП „Теория и история на литературата” в ПН 2.1. Филология с оценка **9.23** (девет цяло и двајсет и три стотни) със срок на валидност шест години. Формулирани са две препоръки:

Препоръка 1. Да се стимулира академичния обмен на докторантите, особено по линия на мобилността по програма „Еразъм“. Срок: постоянен **Препоръката не е изпълнена по причини, които могат да се считат за обективни.**

НБУ демонстрира явни усилия да стимулира активността на докторантите по линия на програмите за академичен обмен. Въпреки това, в периода 2018 – 2022 г. няма мобилност на докторанти от програмата *Теория и история на литературата* в рамките на програма „Еразъм“. Причините са, че докторантите са приети в самостоятелна форма на обучение, преподавателите са в системата на училищното и висшето образование и нямат възможност да участват в такава мобилност.

Препоръка 2. Учебната документация да се обновява периодично съобразно обновяването на самата програма. Срок: постоянен. **Препоръката е изпълнена.**

Учебната документация по ДП *Теория и история на литературата* системно се обновява, а в периода 2017 – 2022 г. в нея е включен нов курс: „Механизми за валоризация в литературата“.

Справка за обучаваните докторанти в докторската програма „Исторически изследвания“

- брой обучавани в периода докторанти – 5;
- брой новозачислени докторанти – 1;
- брой защитили – 4;
- брой на отчислени с право на защита – 0;
- брой обучаващи се – 1;
- брой на редовните докторанти – 0;
- брой докторанти в самостоятелна форма на обучение – 5;
- брой докторанти в задочна форма на обучение – 0;
- дял на редовните докторанти спрямо общия брой докторанти – 0;
- докторанти от други страни – 0;
- отстранени докторанти – 0;
- брой на редовните докторанти, продължили академичната кариера след успешна защита – 0.

В становището на НБУ по доклада на ПКХНИ (вх. № ОА-06-1079/19.05.2023 г.) не са констатирани фактически несъответствия.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 5/, приети от АС на НАОА на 20.10.2016 г.

Стандарт 1. „Политика за осигуряване на качеството“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 1.1. „Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма“.

По 1.1.1. ВУ или научната организация организира обучение по докторската програма в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство.

Приемът и обучението на докторантите в докторска програма „Теория и история на литературата“ е в пълно съответствие с националните и на НБУ нормативни актове.

Обучаващото звено – Департамент „Нова българистика“ разработва *Планове за академично развитие*, които представляват стратегически документ за развитието на професионалното направление 2.1. *Филология* в НБУ.

Докторската програма „Теория и история на литературата“ е с характерен профил и е представена с конкретна документация, отразяваща нейните цели и задачи в духа на мисията, визията, образователната философия на НБУ.

Мисията на НБУ е да бъде ориентиран към своите студенти и докторанти, като изгражда предприемчиви, социално отговорни личности. ВУ е част от международната университетска мрежа и цели да бъде модел за академична институция, подготвяща студенти и докторанти с висока академична компетентност и практически умения.

По 1.1.2. *Цялостната дейност за обучение по докторската програма е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата ѝ.*

Системата за управление на качеството е основен нормативен документ на НБУ, в който е развита политиката за осигуряване на качеството във всички бакалавърски, магистърски и докторски програми, в т.ч. и в професионално направление 2.1. *Филология*. Система за управление на качеството в НБУ е сертифицирана по ISO 9001:2015 през м. февруари 2019 г. и е установено нейното пълно съответствие с изискванията на стандарта.

Ръководството на НБУ и университетската общност се ръководят от разбирането, че сред най-важните общи показатели за качеството на образованието са степента на лична удовлетвореност на студентите и общото самочувствие на възпитаниците на университета; професионалните и личностните качества на преподавателите и административния състав; обществената оценка и тяхната реализация на пазара на труда.

Департаментът „Нова българистика“, който е обучаващо звено по ДП се съобразява изцяло с и прилага подробните стандарти и показатели за осигуряване на качеството, разработени в Системата за управление на качеството, и не е приемал собствени правилници и процедури за вътрешно осигуряване на качеството на образователния процес в професионалното направление.

По 1.1.3. ВУ или научната организация изгражда и прилага политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст.

Научноизследователската дейност в НБУ се организира от преподавателските общности на департаментите и центровете. Департамент „Нова българистика“ осъществява целенасочена политика за обучение и подготовка в предлаганата за акредитиране докторска програма, която съответства на тенденциите в съвременната наука. Научните изследвания на преподавателския състав на ДП Теория и история на литературата и неговото академично израстване са в пряка връзка с обучението на докторантите и образователните функции на университета.

Едно от най-големите предимства на департамент „Нова българистика“ са текущите семинари („Есетото – жанрът, който мисли кризите“ и „Библейски сказания“), които организира и които дават възможност за изява и участие на студенти и докторанти. Тези форуми са отлична трибуна за представяне на резултати от изследвания и научен дебат по тях. Редовно, в края на всеки месец, се провежда „Читателски клуб на НБУ“, реализиран от Департамента. Периодично се организират национални конференции и конференции с международно участие.

По 1.1.4. Прилагат се правилата на етичен кодекс за осигуряване на академично единство, чрез който се гарантират залегналите в ЗВО академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация. Приети са и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство.

Академичното единство в НБУ и гарантирането на академичните свободи, както и нетърпимостта към всякакви форми на дискриминация в Университета, са осигурени чрез *Правилника за устройството и дейността на НБУ*, както и чрез приетия от Настоятелството на университета *Етичен кодекс на НБУ*. В него са оповестени ценностите, които допринасят за изграждането на етични отношения в университетската общност и утвърждават и развиват НБУ като свободна, иновативна и открита към обществото образователна институция. В периода от 2018 г. до 2022 г. няма регистрирани и документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация, както и за санкциониране на изпитни измами и плагиатство от страна на преподаватели и докторанти от докторската програма „*Теория и история на литературата*“.

Констатации за изпълнение на критерий 1:

- Политиката за осигуряване на качеството в докторска програма *Теория и история на литературата* е в съответствие с националната институционална система за качество, регламентирана в ЗВО, ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ.
- Ведомствените нормативни актове на НБУ осигуряват реализирането на политиките и процедурите за качеството на програмата, гарантират цикъл за непрекъснато усъвършенстване и допринасят за отчетността.
- Департамент „Нова българистика“ на НБУ се съобразява изцяло и прилага утвърдените стандарти и показатели за осигуряване на качеството на докторската програма. Провежда се периодичен вътрешен одит на дейностите и програмата.
- НБУ изгражда и прилага политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст.

- Вътрешната система на НБУ за утвърждаване на академична почтеност, непримиримост към академични измами и дискриминация във всякакви форми работи на няколко нива (нормативни документи, Комисия за развитие на академичния състав, Комисия по качеството, софтуера за установяване на неправомерно цитиране и др.).
- Интернет страницата на НБУ (<http://www.nbu.bg/bg/za-nbu/normativni-aktove>) предоставя пълен достъп до стратегическите и нормативните документи на университета, които имат отношение към вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав, както и Етичния кодекс на НБУ.

Стандарт 2. „Разработване и одобряване на програмите“ и съществуващите му критерии, а именно:

Критерий 2.1. „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на потребителите и други заинтересовани страни“

По 2.1.1. Докторските програми са разработени в съответствие със съвременните постижения на науката и имат ясно изразени очаквани резултати.

Докторската програма *Теория и история на литературата* има устойчиви цели и задачи на образователната и научната дейност. Те, описанието на получената квалификация и компетенции, както и резултатите от обучението, са ясно формулирани и публично оповестени с паспортите на всеки от курсовете в сайта на НБУ. Мотивите на департамент „Нова българистика“ за предлагане и провеждане на обучение на докторанти по докторската програма *„Теория и история на литературата“* са свързани с обществените потребности от създаване на специалисти и изследователи в тази конкретна област на науката. Подготовката позволява на докторантите да придобиват необходимите задълбочени знания за: най-новите постижения в областта на литературознанието; умения за писане и рецензиране на научни статии, умения за самостоятелно поставяне на научен проблем и извършване на всички необходими дейности за едно научно изследване; преподавателски умения и практика с използване на съвременни методи и средства за преподаване; умения за извършване на научно ръководство в областта на литературознанието.

По 2.1.2. Има организация и стандарти за разработването, одобряването и прилагането на учебната документация, която периодично се анализира и обновява със задължителното съдействие на докторантите, потребители на кадри и други заинтересовани страни.

Документацията, по която се приемат и обучават докторантите по акредитираната ДП, се разработва и обновява в съответствие с измененията на законовата уредба на Република България, както и след периодичен анализ и сравняване с български и чуждестранни университети. В този вид, програмата стимулира изследвания с различни видове научен подход към съвременните постижения на науката. Актуализирането на документацията се състои най-често в частично изменение на утвърдените индивидуални планове на докторантите, с цел да съответстват най-точно на изискванията на дисертацията в процеса на нейната разработка.

Качеството на учебната документация на докторската програма „Теория и история на литературата“ на НБУ се осигурява първично от департамент „Нова българистика“ на НБУ. Департаментът разработва докторската програма и нейните курсове, поддържа, актуализира и съхранява учебната документация. Лекционните курсове се представят с паспорти, в които се описва тематичния план, придобитите компетенции и се прилага актуализирана препоръчителна литература.

По 2.1.3. *Докторската програма е представена в ясна документация, която задава устойчиви цели и задачи на образователната и научната дейности, обвързани с нейната специфика.*

Докторската програма „Теория и история на литературата“ на НБУ е представена в ясна документация, която е нормативно регламентирана. Тя задава устойчиви цели и задачи на образователната и научна дейност, обвързана с докторската програма.

Учебната документация на ДП включва: *Учебен план, Квалификационна характеристика, Учебни програми, Индивидуален план, Индивидуален отчет, График на учебните занятия.* В квалификационната характеристика на докторската програма, са отразени цели, области на професионална реализация на докторантите, компетенции на завършилите програмата, дипломиране. Посочени са областите на професионална реализация. Индивидуалните планове на докторантите в докторска програма *Теория и история на литературата* са разработени на основата на учебния план на докторската програма.

По 2.1.4. *При разработването на докторските програми се прави анализ на: възможните работни места, изводи от разговори с потенциални работодатели и от заключенията на национални и международни проучвания относно развитието на науката и пазара на труда.*

Чрез провеждането на анкети и допитвания до докторантите и преподавателите в докторската програма се установява удовлетвореността на участващите в обучителния процес и въпросите, които имат към провеждането на съответната форма на обучение. Така се прилагат индикаторите за качество, регламентирани в СУК в НБУ. Съществуват добре регламентирани и отработени механизми за събиране и анализиране на мненията на докторантите по въпросите на ефикасността на обучението. Изборът на тема става с активното участие на докторантите, което стимулира активното им участие в планирането и реализацията на тяхното обучение.

Основен потребител на кадрите на докторската програма *Теория и история на литературата* е системата на образованието. **Двама от докторантите работят като преподаватели във висши училища, други двама – като учители в столична гимназия.**

По 2.1.5. *Всяка докторантска програма е съвместима (сравнима) с аналогични програми на други ВУ в България, ЕУ или извън ЕУ, позволяваща професионална мобилност на докторантите. Брой докторанти, реализирали мобилност през последните 5 г.*

Развитието на докторска програма „Теория и история на литературата“ е свързана и с постоянния процес по информираност за аналогични програми в други висши училища и научни организации. Тя е с ясна ориентация към съвременни проблеми и теми, което прави програмата международно конвертируема. Всички програми в НБУ са разработени в съответствие с Европейската система за трансфер на кредити, като отражение са намерили и следните параметри: продължителност на учебния процес, брой

учебните курсове, хорариум, седмична натовареност, текущи семестриален контрол на придобитите знания, форми за оценяване на знанията на студентите и др.

За акредитационния период не е осъществена мобилност на докторанти по ДП Теория и история на литературата.

По 2.1.6. *В институцията са разработени специфични процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията, свързана с докторските програми.*

В НБУ има изградена система за наблюдение, контрол и оценка на всички програми, включително докторските. Дейностите по оценка на програмите са регламентирани в СУК в НБУ. Те са текущи, семестриални, годишни и на две години.

В НБУ функционира система, чрез която се следи ходът на изпълнение на индивидуалните планове на докторантите. За всеки докторант по „Теория и история на литературата“ се открива и се поддържа лично досие в департамент „Нова българистика“. В него се съхранява цялата документация, удостоверяваща резултатите от атестиранията на докторантите, резултатите от положените изпити, както и всички документи, свързани с промените в положението на докторанта. Поддържа се и архив със защитените дисертации и авторефератите към тях.

В докторската програма „Теория и история на литературата“ инициативата за създаване или промяна на програма, както и за включване или промяна на дисциплина в учебен план идва от преподавателите, след консултации с докторантите, след което предложението се обсъжда на съвет на департамента и ако бъде прието, следва регламентираната общоуниверситетска процедура.

Констатации за изпълнение на критерий 2:

- Докторската програма „Теория и история на литературата“ на НБУ е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката и има ясно изразени очаквани резултати.
- Тя е разработена в съответствие с проучвания на мнението и препоръките от потенциални работодатели и потребители на докторанти.
- Програмата стимулира изследвания с различни видове научен подход.
- Докторската програма е представена в ясна документация, която е нормативно регламентирана. Тя задава устойчиви цели и задачи на образователната и научна дейност.
- Докторската програма „Теория и история на литературата“ на НБУ е съвместима с аналогични докторски програми на чуждестранни университети и позволява мобилност, както изходяща, така и входяща.
- Докторската програма преминава периодично през вътрешно оценяване по критериите, описани в СУК в НБУ. Разработени са специфични процедури за текущ контрол на състоянието на документацията на програмата, на преподавателите в нея и на обучаващите се докторанти.

Стандарт 3. „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към докторантите“ и съответстващите му критерии.

Критерий 3.1. „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд“.

С помощта на адекватна нормативна база, достатъчно ефективни административни процедури, съвременни методики за обучение и висококвалифицирани преподаватели, НБУ създава условия, налага стандарти и успява да реализира обучение, преподаване и оценяване, ориентирано към докторантите. Зададените високи стандарти за обучение на докторанти в университета се следват и прилагат от департамент „Нова българистика“ на НБУ в качеството му на обучаващо звено по докторската програма „Теория и история на литературата“. С помощта на обучение, насочено към докторантите, обучаемите се стимулират към активност, иновативност, самостоятелност и ангажираност, което в крайна сметка се отразява на научните резултати и качеството на дисертационните трудове. Оценяването на резултатите от труда на докторантите е подчинено на достатъчно прозрачни и обективни процедури, методи и форми, които дават възможност за демонстриране на индивидуалните способности и постижения на всеки отделен докторант.

По 3.1.1. *Подготовката на докторантите се реализира чрез съвременни образователни форми и методи и при използване научните постижения по докторската програма.*

НБУ прилага съвременните утвърдени и иновативни образователни концепции, форми и методи, съответстващи на Лисабонска стратегия и стратегия „Европа 2020“. Обучението на докторанти в докторската програма „Теория и история на литературата“ следва и допринася за развитието на тези форми и методи, като едновременно с това ги съчетава с най-новите научни постижения в областта.

Обучението в докторската програма „Теория и история на литературата“ се осъществява на базата на индивидуални планове за всеки от докторантите, в които се включват дейности, проекти и курсове, разделени по области: научна дейност, обучение, преподавателска/експертна дейност, участие в специализирани научни семинари, изпит за минимум по специалността, защита на докторска дисертация.

По 3.1.2. *Докторантите се обучават посредством различни индивидуални и колективни форми при контрол от страна на научния ръководител за съблюдаване на индивидуалния план.*

Докторантите на докторската програма *Теория и история на литературата* се обучават по индивидуален учебен план, който включва видовете учебна, изследователска и административна дейност, изпълнението на която осигурява необходимия брой кредити. Индивидуалните учебни планове се разработват както за целия период на обучение, така и за всяка академична година поотделно. Те се изготвят от докторантите с помощта на научните ръководители, обсъждат се на заседание на Съвета на департамент „Нова българистика“ на НБУ, като се утвърждават от Факултетния съвет на Магистърски факултет на НБУ.

При възникване на аргументирана нужда, промяна в темата на дисертационния труд и/или на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от три месеца преди определената дата за защита. Промяната се прави със заповед на Ректора на НБУ, след решение на Факултетния съвет на Магистърски факултет на НБУ и по предложение на Съвета на департамент „Нова българистика“ на НБУ.

Редовният контрол върху дейността на докторанта се осъществява от научните ръководители и от обучаващото звено, чрез представяните периодични отчети от

докторантите за тяхната дейност. Ежегодно, в края на всяка докторантска година, се извършва атестиране на докторантите.

По 3.1.3. *Докторантите изпълняват всички основни етапи в подготовка на дисертационния си труд, като периодично докладват пред семинар на обучаващото звено резултатите от изследователската си дейност*

Следвайки своя индивидуален план и със съдействието на научните ръководители докторантите на докторската програма „Теория и история на литературата“ изпълняват дейностите от етапите на подготовката на своя дисертационен труд. Въведено е изискване за периодично докладване на резултатите от проведените изследвания пред преподавателите от Департамента на някой от тематичните семинари, които се организират регулярно.

Съгласно установената в НБУ процедура, докторантите се атестират в края на всяка академична година. Атестациите се обсъждат на заседание на Съвета на департамент „Нова българистика“ на НБУ. Впоследствие те се утвърждават от Факултетния съвет на Магистърски факултет на НБУ. Изисква се за всяка отчитана дейност докторантът да представя доказателствен материал. Ако в срок от шест месеца след изтичане на академичната година докторантът не бъде атестиран, същият се счита за прекъснал обучението си по собствено желание.

Процедурата по атестиране е специфична при *редовните докторанти със стипендия*. Същите са задължени да отчитат извършената работа и постигнатите резултати в края на всяко тримесечие.

Научноизследователска дейност на докторантите за периода е отразена в: работа по дисертационния труд – **5 докторанта**, реализиращи дейността си съобразно индивидуалния план; **публикации в реферирани/индексирани издания – 9; участия в научни форуми – 9; проекти – 0.**

По 3.1.4. *Използват се ясни съвременни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на докторантите.*

Методите за оценяване на постиженията на докторантите от докторската програма „Теория и история на литературата“ са публично оповестени и известни на докторантите. Обучаващото звено се стреми към непрекъснато осъвременяване на тези методи в унисон със съвременните тенденции и изисквания на стратегическите документи на университета. В хода на обучението се проследява и съхранява информация за натрупаните кредити, а също така за успехите в научноизследователската, публикационната и творческата работа на докторантите. За всеки от докторантите на програмата се води досие, като база от данни и архив на проведеното обучение.

Оценяването на докторантите от програмата е комплексно и най-общо може да бъде разделено на *текущо и изпит за докторантски минимум*.

По 3.1.5. *Съществуват правила и комисия за разглеждане на жалби от докторанти*

В НБУ са създадени институционални и административни условия, даващи право на докторантите при необходимост да сигнализират за нередности по процедурите за обучение или при засягане на техни права. В периода от май 2018 г. до април 2022 г. няма подадени жалби от докторанти, обучаващи се докторската програма Теория и история на литературата.

Констатации за изпълнение на критерий 3:

- Департамент „Нова българистика“ на НБУ при подготовката на докторанти по докторската програма „Теория и история на литературата“ на НБУ прилага съвременни образователни форми и методи в пряка връзка с използване на най-новите научни постижения.
- Докторантите от докторската програма „Теория и история на литературата“ на НБУ се обучават с помощта на адекватни индивидуални и колективни форми с активното участие и под контрола на научния ръководител по отношение на изпълнението на индивидуалните планове.
- Докторантите от докторската програма „Теория и история на литературата“ на НБУ следват установения модел за подготовка на дисертационен труд, преминават през всички етапи за обучение и научни изследвания и спазват изискванията за периодично докладване на резултатите от изследователската дейност пред обучаващото звено.
- В НБУ съществува регламентиран ред за разглеждане на жалби от докторанти от докторската програма „Теория и история на литературата“.

Стандарт 4. „Прием, развитие, признаване и дипломиране на докторантите“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 4.1. „Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация“.

По 4.1.1. ВУ или научната организация осигурява процедури и практика за последователно прилагане на предварително определени и публикувани наредби, които обхващат всички етапи на „жизнения цикъл“ на докторанта

Всички процедури и практики в рамките на акредитираната ДП, които обхващат етапите от „жизнения цикъл“ на докторантите, са организирани в съответствие с нормативната уредба на Р България. В НБУ са създадени и се следват достатъчно ефективни правила и процедури, касаещи приема на докторанти, параметри на обучението като срокове, изисквания към дисертационните трудове, форми за оценяване, ред за дипломиране и т.н. В тях ясно и точно са конкретизирани мястото и ролята на всички университетски структури, имащи отношение към ДП.

В НБУ като цяло и в частност в департамент „Нова българистика“ е създадена ефективна организация за публичното представяне на докторската програма „Теория и история на литературата“. Информацията, публикувана в сайта на НБУ представя основните процедури за прием и обучение, както и за административно подпомагане на обучаващите се в програмата докторанти.

Докторската програма „Теория и история на литературата“ на НБУ предвижда прием на докторанти в *редовна, редовна платена и самостоятелна форма* на обучение. Редът за обявяване на приема в тях, сроковете за обучение и за текущо атестиране на докторантите са изготвени на базата на утвърдени нормативни актове – *Наредба за развитие на академичния състав в НБУ, Наредба за учебния процес и Процедурата за обучение на докторанти*, които са публични и са достъпни на сайта на Университета. През акредитационния период по програмата са се обучавали докторанти в самостоятелна форма на обучение.

През периода 2018 – 2022 г. в департамент „Нова българистика“ по докторската програма *Теория и история на литературата* са обучавани общо 5 докторанти. От тях 4 са защитили дисертационен труд и получили ОНС „доктор“, а 1 е в процес на обучение.

По 4.1.2. *Създадени са правила и са осигурени възможности за включване на докторантите в изпълнението на изследователски проекти*

Преподавателите от обучаващото звено, осигуряващи обучението в докторската програма „*Теория и история на литературата*“ на НБУ споделят разбирането за това, че основен компонент на обучението на докторанти е изграждането в тях на способности за извършване на самостоятелни научни изследвания. В тази връзка се реализира политика за подпомагане и насърчаване на докторантите за участие в научноизследователски проекти, както и за подпомагане и стимулиране на тяхното участие в научни форуми през всеки един от етапите на тяхното обучение.

Научноизследователската дейност на докторантите, обучаващи се в докторската програма „*Теория и история на литературата*“ на НБУ, се планира и проследява от департамент „Нова българистика“ на НБУ, в качеството му на обучаващо звено. Участието на редовните докторанти в научноизследователска дейност се планира в индивидуалните им учебни планове, като тя е и материално обезпечена.

В периода от 2018 г. до 2022 г. са публикувани общо 9 статии на докторанти от докторската програма *Теория и история на литературата*. Участията в научни форуми също са 9, липсват обаче данни за участия на докторантите в научноизследователски проекти.

По 4.1.3. *Осигурени са възможности за мобилност на докторантите, в т.ч. периоди на обучение в други ВУ или научни организации, участие в национални и международни научни форуми и др.*

Докторантите от докторската програма „*Теория и история на литературата*“ имат възможност да участват в академичния обмен в страната и в чужбина. Департамент „Нова българистика“ на НБУ осигурява информация за провежданите научни форуми и при искане от страна на докторанта може да осигури финансови средства за участието на докторанта в тях.

Включването на докторантите в международния академичен обмен се подпомага от отдел „Международни проекти“ на НБУ, който осигурява информация за възможностите за включването им в образователните програми и форуми, организирани по проекти на Европейския съюз.

През периода на акредитация няма докторанти от акредитираната ДП, които да са реализирали изходяща мобилност.

По 4.1.4. *Създадена е административна система за регистриране на хода на докторантурата и реализацията на завършилите докторанти*

Във ВУ е създадена административна система за регистриране хода на докторантурата и реализацията на завършилите докторанти. Университетът поддържа и съхранява собствена база данни за докторантите чрез департамент „Нова българистика“. На всеки зачислен докторант в отдела се разкрива лично дело, в което се прилагат материалите и документите, отнасящи се до приема, статуса, положените изпити, работата на докторанта, подготовката на дисертационния труд и др.

През периода 2018 – 2022 г. в департамент „Нова българистика“ по докторската програма „Теория и история на литературата“ са обучавани общо 5 (петима) докторанти. От тях 4 (четирима) са защитили дисертационен труд и получили ОНС „доктор, а 1 (един) е приет през 2022 г.

Констатации за изпълнение на критерий 4:

- В НБУ са изградени административни структури, нормативна уредба и научна организация за контрол на етапите на цялостното докторантско обучение.
- В качеството си на обучаващо звено на докторантите в докторската програма департамент „Нова българистика“ прилага достатъчно обективни и прозрачни процедури, определени в нормативните актове на НБУ, с помощта на които се управлява „жизнения цикъл“ на обучаемите докторанти.
- В департамент „Нова българистика“ са създадени необходимите правила и практики, осигуряващи възможност на докторантите да участват в достатъчно значими научни проекти, където да развиват своите изследователски способности, да представят и публикуват резултатите от изследванията си.
- Департамент „Нова българистика“ осигурява достатъчно представителни възможности на докторантите от докторската програма да участват в научни форуми, на които да представят резултатите от своите изследвания, да реализират докторантска мобилност, както и да публикуват свои доклади, статии, студии и др.
- Фактът, че докторантите са действащи преподаватели в системата на училищното и висшето образование ограничава възможностите за обмен по програмите за академична мобилност.
- Действащата административна система в НБУ създава условия за достатъчно подробно и последователно администриране на обучението на докторантите от момента на тяхното зачисляване, през отделните етапи на разработване на дисертационния труд и неговата защита до проследяване на по-нататъшното развитие на защитилите докторанти.
- Необходимо е да се предприемат мерки за повишаването на публикационната активност на докторантите, както и да се стимулира участието им в проектна дейност.

Стандарт 5. „Преподавателски състав“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 5.1. „Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията“.

Една от основните политики на ръководството на НБУ за осигуряване на качествено обучение е свързана с подбора, назначаването и развитието на достатъчно компетентни преподаватели на базата на справедливи и прозрачни процедури. Като резултат от тези политики се създават условия за провеждане на обучение на докторантите, даващо им възможност да придобият достатъчно високо ниво на знания, компетенции и умения. В унисон с тях, департамент „Нова българистика“ разполага с достатъчно квалифицирани хабилитирани преподаватели, които провеждат обучението на докторантите в докторската програма „Теория и история на литературата“ и се явяват техни научни ръководители.

По 5.1.1. *Подготовката на докторантите се осъществява от хабилитирани преподаватели с необходимия профил и с доказана квалификация в областта на докторската програма.*

В докторската програма „Теория и история на литературата“ преподават утвърдени преподаватели в областта на научната проблематика, които притежават висока квалификация и предлагат авторски курсове. Хабилитираните преподаватели, които осъществяват обучението на докторантите в докторска програма „Теория и история на литературата“ на ОТД към НБУ през акредитационния период са общо 6, като двама от тях са в пенсионна възраст. Средната възраст на хабилитираните преподаватели към 2022 г. е 60 години.

Департамент „Нова българистика“ като обучаващо звено разполага с необходимия квалифициран научен потенциал в професионално направление 2.1. Филология – **15 преподаватели на ОТД, като хабилитирани са 10 от тях.** Двама преподаватели са доктори на науките, а 13 – с ОНС „доктор“. Всички преподаватели са с квалификация в професионално направление 2.1 Филология.

В преподавателския състав на Департамента има утвърдени имена – хабилитирани и доказани специалисти, като постепенно се изграждат и собствени кадри. Всички преподаватели са назначени в резултат на конкурс и избор, съгласно ЗРАС и Наредбата за академичния състав на НБУ.

По 5.1.2. *Обучаващото звено разполага с академичен състав на основен трудов договор, чиито квалификация и професионален опит осигуряват продуктивна академична среда за научни изследвания*

Департамент „Нова българистика“ на НБУ разполага с достатъчен брой хабилитирани преподаватели за провеждане на обучението на докторанти по докторската програма „Теория и история на литературата“. Статутът на преподавателския състав на докторската програма напълно отговаря на предвидените изисквания на чл. 48, 49, 50, 52 и 54 от ЗВО.

По 5.1.3. *Основното звено, обучаващо докторанти, има утвърдени практики и успешни изяви по специалността на докторантурата и/или в професионалната област, към която тя принадлежи*

Департамент „Нова българистика“ на НБУ има утвърдени практики и успешни изяви по специалността на докторантурата. През отчетния период своята експертност преподавателите от обучаващото звено са доказали не само чрез публикационна дейност (14 монографии, 32 студии, 92 статии) и участия в научни форуми (64). Изследователската дейност се стимулира и чрез действащата система за атестация на преподавателите във Факултета, която осигурява възможности за научни специализации в чужбина или работа по двустранните договори за сътрудничество с европейски партньори.

Критерий 5.2. „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на докторантите в нея“

Научноизследователската и публикационната дейност на преподавателите в НБУ се отчита след края на всяка академична година. Чрез процедурата за годишно атестиране преподавателите, постигнали водещи резултати, се стимулират допълнително.

Преподавателите осигуряващи обучението по ДП Теория и история на литературата имат голям брой научни публикации - монографии, студии, статии и научни

доклади, издадени у нас и в чужбина. Същите са участници в редица национални и международни научноизследователски проекти (24).

Преподавателите имат също многобройни публикации в национални и международни издания, напр.: „Литературен вестник“, „Език и литература“, „Български език и литература“, „Литературна мисъл“. Преподавателите участват също в сборници и колективни издания, свързани с национални и международни конференции.

По-голямата част от научните събития на департамента са осъществени по проекта, над който той работи от редица години: „Литературата на Народна република България“ (ръководители на проекта са проф. д.ф.н Пламен Дойнов и проф. Михаил Неделчев). Докладите, представени на тези събития, се издават в сборници, чийто брой вече съставлява една малка библиотека.

Редица научни събития се организират и от литературноисторическата школа към Департамента „Д-р Кръстьо Кръстев“ (ръководител: проф. Михаил Неделчев).

Интегрирането на обучението в докторската програма с множество международни университетски мрежи е осъществено чрез споразумения за образователно и научно сътрудничество с чуждестранни университети и академии. В изпълнение на заложените дейности в тях, преподаватели от Департамент „Нова българистика“ на НБУ участват в преподавателска мобилност, международни конференции и семинари.

Липсват данни за участие на докторантите в научноизследователските проекти на обучаващото звено.

Констатации за изпълнение на критерий 5:

- Подготовка в докторска програма „Теория и история на литературата“ на НБУ се осъществява от хабилитирани преподаватели с необходимия профил и с доказана квалификация в областта на докторската програма.
- Департамент „Нова българистика“ на НБУ разполага с академичен състав на основен трудов договор, чиито квалификация и професионален опит осигуряват продуктивна академична среда за научни изследвания.
- Департамент „Нова българистика“ на НБУ в качеството си на обучаващо звено на докторантите от докторска програма „Теория и история на литературата“ на НБУ прилага утвърдени практики и достига до успешни изяви по специалността на докторантурата и в професионалната област, към която тя принадлежи.

Стандарт 6. „Учебни ресурси и подпомагане на докторантите“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 6.1. „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности“.

Нов български университет разполага със собствена материално-техническа база на много високо равнище. Нейното развитие през годините се осъществява съгласно приет от Академичния съвет на НБУ Стандарт за материалната среда на НБУ.

За самоподготовка студентите могат да ползват Компютърните центрове и читалните в Библиотеката. Безжичната свързаност с Интернет позволява да се работи самостоятелно във всички външни и вътрешни пространства на Университета.

От особено значение за обучението на студентите и докторантите от професионално направление 2.1. *Филология*, подпомагащо тяхното обучение, както и

изследователската работа на преподавателите са Университетската библиотека, двете книжарници в Корпус I и Корпус II, I ет., двата копирни центъра, учебните лаборатории и пр.

Няма данни за анкетно проучване сред докторанти относно тяхното усещане за академичен комфорт.

По 6.1.2. *Осигурено е провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на дисертационните трудове.*

НБУ стимулира научноизследователската дейност на докторантите чрез участие в научноизследователски проекти. Последното касае извършване на дейности по международен проект *Challenges Facing the Future of the Social Sciences and Humanities* (Център за академични изследвания – София и Университет „Сен Гален“ – Швейцария). Освен това са осигурени средства в бюджета на НБУ за участие на докторантите във външни за Университета форуми, както и командировъчни средства за тяхното осъществяване. Финансирането на проекти и командировки се осъществява от различни фондове: ЦФСР – Централен фонд за стратегическо развитие, Фонд „Учебни програми“ към Магистърски факултет на НБУ, семестриалните бюджети на департамент „Нова българистика“ и Студентски съвет.

Сред дейностите, необходими за подготовката на дисертационния труд трябва да се посочи възможността за международната мобилност на докторантите, като за разглежданата ДП не са осъществени мобилности.

По 6.1.3. *Осигурен е достъп на докторантите до съответни научни издания и бази данни.*

Библиотеката предоставя за ползване на своите потребители вестници, списания, годишници и продължаващи издания. Освен на български език, библиотеката абонира периодични издания на руски, английски, немски и френски език.

Библиотеката на НБУ предоставя достъп до следните платени академични бази данни: БДС, Brill Online Books and Journals, Central and Eastern European Library, EBSCO с осигурен достъп до Academic Search Complete, eBook Academic Collection, MasterFILE Premier, OpenDissertations, Teacher Reference Center, както и Encyclopædia Britannica Online Academic Edition, Encyclopædia Britannica: Britannica Image Quest, JSTOR, ProQuest : University Press Ebook Collection, Sage Journals Online, ScienceDirect, Scopus и Web of Science.

По 6.1.4. *Висшето училище или научната организация стимулира научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите, вкл. публикуването на техните резултати в реномирани международни издания.*

Научноизследователска дейност (НИД) е едно от приоритетните направления от функциите на департамент „Нова българистика“ на НБУ. В нея докторантите от докторската програма „Теория и история на литературата“ могат да вземат участие в изпълнението на конкретни изследователски проекти под ръководството на техните научни ръководители. Докторантите активно участват в НИД, като се възползват от създадените възможности за включване и изпълнение на самостоятелни и колективни проекти.

Департамент „Нова българистика“ осигурява широки възможности за публикуване на резултатите от научноизследователската дейност на докторантите в сборници от издателските поредици „Личности“, „Годишите на литературата“, „Литературата на НРБ:

история и теория“, „Алтернативният канон: Творбите“, в седмичника за литература и изкуство „Литературен вестник“ (редактор: проф. П. Дойнов), в списанието на НБУ „Следва“ (гл. редактор: гл. ас. д-р Биляна Курташева), в „Университетски дневник“ (доц. М. Фадел – член на редакционния съвет), както и в електронния годишник на департамента „Българистика Nuova“.

От данните за научноизследователската активност на докторантите от акредитираната ДП става ясно че публикациите им в реферирани/индексирани издания е общо 9 – всички публикувани в България. Резултатите от техните изследвания са представени в 9 научни форуми в страната.

Констатации за изпълнение на критерий 6:

- НБУ и департамент „Нова българистика“, водещ обучението на докторанти в докторска програма *Теория и история на литературата*, разполагат с материално-техническа база за осъществяване на тази дейност.
- Налице са както печатни, така и дигитални ресурси, достъп до национални и международни бази данни. Печатните ресурси обаче са ограничени.
- Създадени са възможности за включване на докторантите в проекти и сътрудничество с научните ръководители, за участие в научни форуми, които се изразяват не само в предоставено финансиране, но и в методическа помощ.

Стандарт 7. „Управление на информацията“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 7.1. „Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите“:

По 7.1.1. Събирана и анализирана информация за: - дейността на вътрешните структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които взимат участие и външни заинтересовани страни; - осъществяваните процедури за одобряване и обновяване на учебната документация на докторската програма; - развитието и успеваемостта на докторантите; - удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение; - учебните ресурси и наличната подкрепа за докторантите; - кариерното развитие на завършилите докторанти.

В НБУ ежегодно се анализират: профилът на обучаваните докторанти, развитието и успеха им, както и наличната подкрепа за докторантите и кариерното развитие на защитилите докторска степен. Използват се три вида индикатори за оценяването на образованието и на научните изследвания: за входа, за процеса и за изхода.

В съответствие с чл. 22 от *Правилника за устройството и дейността на НБУ* студенти и докторанти на НБУ участват в заседанията на Академичния съвет на НБУ, в Конференцията на НБУ, в заседанията на Факултетните съвети, имат представителство в Студентския съвет на НБУ, като се насърчава тяхната активност в дискутирането на учебните програми, учебните курсове, изпитните процедури и др.

В НБУ успешно се анализира студентското и докторантското мнение и се осъществява обратна връзка чрез анкетните проучвания, провеждани от Центъра за качество и оценяване на НБУ. Той обобщава резултатите от анкетите и предоставя на университетското ръководство данните.

В НБУ ежегодно се провежда мониторинг на успеваемостта на докторантите по випуски и професионални направления. Въз основа на анализите се предприемат действия за повишаване качеството на обучението и на успеваемостта на докторантите.

Одобряването и обновяването на учебната документация на *докторска програма „Теория и история на литературата“* на НБУ се осъществява чрез вътрешните одити на програмите, годишното атестиране на преподавателите, чрез контрол, преброяване и анализиране на учебните материали, публикувани в MOODLE -NBU, чрез атестиране на докторантите и провеждане на анкетни проучвания за удовлетвореността от обучението – всеки семестър за учебни курсове и за цялата програма. Анкетните карти са достъпни онлайн в електронната платформа Moodle-NBU. Обратната връзка се осъществява, като данните се събират и обработват от ЦКО на НБУ, и се предоставят на университетските звена и преподавателите.

Чрез същата система се наблюдава кариерното развитие на докторантите. То се свързва с преподавателска дейност в НБУ и външни образователни институции, и фирми. Алумни асоциацията на НБУ осъществява връзката със завършилите докторанти на университета.

Реализация на обучавалите се в периода от 2017 г. до 2021 г. в докторска програма *„Теория и история на литературата“* на НБУ докторанти:

Ст. преп. д-р Цветина Цакова - редовен преподавател в Лесотехнически университет, София;

Д-р Михрие Малоку-Молина – преподавател в Университета на Прищина, Косово;

Д-р Грета Стефанова Хараланова-Разсуканова - старши учител в Седмо средно училище „Св. Седмочисленици“ – София;

Д-р Юлиян Разсуканов - преподавател в СОУ „Цар Иван Асен II“, София.

По 7.1.2. *Периодично се обсъжда и огласява публично ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на образованието и потребностите от промяна*

Всички промени, свързани с подобряване на качеството на обучението, се отразяват в нормативната база и в Електронния каталог на НБУ, достъпни на сайта на Университета. Те се документират с доклади и протоколи от съветите и се отразяват в Електронния каталог на учебните програми на НБУ.

На база на натрупания опит и мненията на докторантите, преподавателите имат възможност периодично да обновяват своите курсове.

Конференция на НБУ е общоуниверситетски съвещателен орган, който разглежда въпроси, свързани със стратегическите приоритети, развитието на Университета, усъвършенстването на учебните програми и на образователния процес. Той включва преподаватели, студенти, докторанти, директори на програмни съвети, програмни консултанти, преподаватели и представители на администрацията. *Конференцията* прави предложения за решения до Академичния съвет на НБУ.

Констатации за изпълнение на критерий 7:

- В НБУ е изградена информационна система, свързана с обучението, успеваемостта и реализацията на докторантите.

- Докторантите участват в процедурите за одобряване и обновяване на учебната програма, като се отчитат и препоръките на външни експерти, удовлетвореността на

докторантите от обучението и на работодателите от подготовката на защитилите докторанти, както и резултатите от вътрешните одити на програмата.

- Наблюдава се кариерното развитие на завършилите докторанти.

Стандарт 8. „Информация за обществеността“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 8.1. „Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти“.

По 8.1.1. ВУ осигурява процедури и практика за устойчиво публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията в областта на докторската програма

НБУ предоставя ефективна и достъпна информация относно събития, възможности за публикуване и участия в мобилности за докторантите. Работеща система за популяризиране на актуална и пълна информация за НИД в НБУ е отдел „Информационна дейност“, който се занимава с вътрешните и с външните комуникации. Всяко събитие се отразява чрез прессъобщение, което се публикува на сайта на НБУ. Важна е позицията „Връзки с обществеността“, която контролира и координира цялостната комуникационната дейност на университета .

Основните канали за популяризиране на информация са базирани на интернет комуникацията чрез сайта на НБУ.

Положителна практика е качването на пълна информация за научно-публикационната дейност на преподавателите и докторантите на уеб сайта на НБУ и на сайта на Департамент „Нова българистика“ (<https://bulgarianstudies.nbu.bg/bg/>) - монографии, учебни помагала, сборници, годишници, научни конкурси, процедури на докторантите, разработени научни проекти на Департамента и предложени учебни програми.

Преподавателите от професионалното направление се представят с кратка информация, а в меню „Научен електронен архив“ се публикуват научните им трудове. Много полезна е оповестената контактна информация с преподаватели за реализиране на връзка със студенти, докторанти, партньори и др.

По 8.1.2. *Информация относно програмите за мобилност на докторантите*

В НБУ са създадени условия за мобилност на студенти и преподаватели в чуждестранни висши училища по международни програми. Университетът участва в програма „Еразъм+“, включваща мобилност на студенти, преподаватели и администрация между програмни страни и мобилност на студенти, преподаватели и администрация между програмни и партниращи страни (т. нар. кредитна мобилност). С цел осигуряване на качествено и прозрачно управление на програма „Еразъм+“ в НБУ функционира шестчленна Еразъм комисия.

Бюро „Проекти“ в НБУ чрез своя Еразъм офис организира и администрира Еразъм мобилностите в НБУ. Всеки департамент има академичен Еразъм координатор, който подпомага студентите и преподавателите за постигане на максимална степен на академично съответствие при осъществяване на изходяща или входяща Еразъм

мобилност. По програма Erasmus+ НБУ има сключени 310 договора за обмен на студенти и преподаватели.

Департамент „Нова българистика“ от професионално направление 2.1. Филология в НБУ има подписани 7 договора по програма Еразъм+ в периода на акредитиране. Мобилности по ДП „Теория и история на литературата“ не са осъществени през този период.

По 8.1.3. Представяне на иновационните резултати по докторската програма пред по-широки и авторитетни международни форуми у нас и в чужбина

В НБУ са създадени отлични условия за популяризиране на научните успехи на докторантите от докторска програма „Теория и история на литературата“. Те могат да участват с научни доклади във форуми и в научни конференции на НБУ - национални и международни. Всички командировки на докторантите и научните им публикации са осигурени финансово.

За периода на акредитация докторантите към Департамент „Нова българистика“ имат общо 9 публикации в национални издания.

Констатации за изпълнение на критерий 8:

- В НБУ е изградена много добра информационна система за представяне на постиженията на докторантите, програмите за мобилности, участието в авторитетни национални и международни научни форуми.
- На сайта на Университета и на Департамент „Нова българистика“ се публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; университетски форуми с участието на докторанти.
- Ефективно се използват различни електронни инструменти за оповестяване на информация: E-student, MOODL-NBU, Научен електронен архив, Интегрирана информационна система, подменю „Новини и Събития“ в сайта на НБУ, както и чрез сайта на Департамент „Нова българистика“ на НБУ.
- Докторантите имат възможност да публикуват резултати от изследванията си и да ги представят на научни форуми. Създадени са условия за участие в проектна дейност

Стандарт 9 „Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 9.1. „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии“.

По 9.1.1. ВУ (научната организация) осигурява редовен мониторинг, периодичен преглед и своевременно осъвременяване на докторантските програми

Съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии, Департамент „Нова българистика“ на НБУ ежегодно осъществява мониторинг (преглед) и актуализиране на докторска програма „Теория и история на литературата“. В този процес активно се включват преподавателите и докторантите от програмата чрез участието си в конференции, редовни департаментни семинари, кръгли маси, научноизследователски проекти, международни форуми, експертна дейност, използването на иновативни методи за преподаване. В мониторинга участват и представители на държавни органи и институции.

По 9.1.2. ВУ осигурява процедури и практики при планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторските програми

При провеждане на съвети на Департамент „Нова българистика“ на НБУ редовно се анализират постигнатите резултати и възможностите за оптимизиране на учебната и научноизследователската дейност. В това отношение целта е да се подбере необходимия преподавателски екип на докторска програма „Теория и история на литературата“. За това се използва основно наличният академичен ресурс на НБУ и се стимулира интердисциплинарното научно знание и изследване, както и с участието в международна мобилност.

Докторантите се включват в обсъжданията и правят предложения за промени в наредбите на НБУ, в осъществяването на контрол по прилагане и усъвършенстване на СУК в НБУ, във взимането на решения за провеждане на конкурси за заемане на академични длъжности. Това участие осигурява възможности и насърчава докторантите в НБУ да проявяват активна роля в дискусиите за *учебните програми, учебните курсове, изпитните процедури* и др.

Констатации за изпълнение на критерий 9:

- Департамент „Нова българистика“ на НБУ ежегодно осъществява мониторинг (преглед) и актуализиране на докторска програма „Теория и история на литературата“ на НБУ, в съответствие с развитието на научните знания, изследвания и технологии. Това се свързва и с научните постижения на докторантите и използването на иновативна методология на преподаване.
- Качеството на учебната документация се следи от Системата за контрол на качество в НБУ чрез нормативни процедури и практики, което повишава ефективността на докторска програма „Теория и история на литературата“.
- Департамент „Нова българистика“ системно анализира постигнатите резултати и възможностите за оптимизиране на докторската програма „Теория и история на литературата“ в учебен и научноизследователски аспект.

Стандарт 10 „Циклично външно осигуряване на качеството“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 10.1. „Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми“.

По 10.1.1. ВУ циклично преминава през външно осигуряване на качеството, вкл. и на докторските програми в съответствие с ESG

НБУ периодично преминава през процедури за външно оценяване на качеството на докторските програми чрез одити, оценяване и сертифициране, извършвани от Бюро Веритас (Bureau Veritas) и НАОА. Извършва се и вътрешна акредитация на докторските програми, която предхожда процедурата по оценяване от НАОА и подготвя програмите за нея. Обучаващото звено провежда ежегоден вътрешен одит на качеството на програмата, на методите на обучение и провеждане на изследванията, на преподавателския състав, на научната осигуреност, за да провежда обучение, съответстващо на съвременните постижения в научната област и професионалното направление 2.1. Филология.

Департамент „Нова българистика“ предприема своевременни мерки за изпълнение на отправените препоръки при последната акредитация на ДП Теория и история на литературата – стимулира академичния обмен на докторантите, като провежда

активна и целенасочена разяснителна работа за възможностите на програмата „Еразъм +“ и актуализира учебната документация в съответствие с обновяването на докторската програма.

Констатации за изпълнение на критерий 10:

- НБУ периодично преминава през процедури за външно оценяване на качеството на докторските програми чрез одити, оценяване и сертифициране, извършвани от Бюро Веритас (Bureau Veritas) и НАОА.

- Департамент „Нова българистика“ предприема своевременни мерки за изпълнение на препоръките на Постоянната комисия по хуманитарни науки и управление на НАОА.

IV. ПРЕПОРЪКИ ОТ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

1. Да се предприемат мерки относно повишаването на публикационната активност на докторантите;

Срок: постоянен.

2. Да се стимулира участието на докторантите в международни и национални научноизследователски проекти.

Срок: постоянен.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направените констатации, **ПКХНИ предлага на Акредитационния съвет на НАОА да даде право на Нов български университет да провежда обучение по докторската програма „Исторически изследвания“ от професионално направление 2.2 История и археология, област на висше образование 2. Хуманитарни науки.**

SWOT АНАЛИЗ

Резултатите от проверката по критериите 1.1. – 10.1. са основание за извеждане на силни и слаби страни, възможности и заплахи, свързани с акредитиране на ДП „Исторически изследвания“:

Силни страни (Strengths)	Слаби страни (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ НБУ има специално създадена, добре организирана и публично оповестена система по управление на качеството, която осигурява поддържане и контролиране качеството на обучението на докторантите в докторската програма „Теория и история на литературата“. ▪ В департамент „Нова българистика“ са изградени административни структури и са разработени вътрешнонормативни документи, гарантиращи контрол и проследяване на докторантите от приема до професионалната им реализация. ▪ Създадена е система за периодична актуализация на учебната документация, съобразена с динамиката на развитието на научната област и на тясната връзка на докторската програма „Теория и история на литературата“ с практиката. ▪ Висококвалифициран преподавателски състав на ОТД в департамент „Нова българистика“. ▪ Издаване на специализирана научна литература в областта на докторската програма. ▪ В НБУ има развита финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за провеждане на качествен образователен процес и научноизследователска дейност. ▪ НБУ осигурява оптимални условия за научноизследователска и проектна дейност, и за публикационната активност на докторантите от докторската програма „Теория и история на литературата“. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ниска публикационна активност на докторантите в реферирани/индексирани издания ▪ Липса на участие на докторантите в ДП Теория и история на литературата в наличните мобилности. ▪ Липса на участие на докторантите в научноизследователски проекти.
Възможности (Opportunities)	Рискове (Risks)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Високият рейтинг на НБУ в национален и международен мащаб дава възможност за доразвиване на съществуващите контакти с национални и международни научноизследователски и обществени институции. ▪ Сравнимостта на докторската програма „Теория и история на литературата“ с други програми в чужбина дава възможности за осигуряване на дългосрочни международни мобилности с цел обучение и практика. ▪ НБУ предоставя възможности за участие на 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Необходимо е да се предприемат мерки за поддържане на възрастовия баланс в департамента и с оглед на равномерното разпределение на аудиторната натовареност ▪ Значително намаляване на броя на кандидат-докторантите. ▪ През последното десетилетие не е обявяван конкурс за докторантура със стипендия към докторската програма.

докторанти в проекти на университетско, национално и международно ниво.

- възможност за подготовка и реализиране на междудисциплинарни програми;
- възможност нарастващата необходимост на образователния пазар от нови учители по български език и литература да се използва, за да се доразвият програмите в тази посока.

ПРОФ. ДФН. АННА-МАРИЯ ТОТОМАНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПК ПО
ХУМАНИТАРНИ НАУКИ И ИЗКУСТВА

VI. Приложения

Таблица 1. Списък на докторантите в докторска програма *Теория и история на литературата* в периода 2017 – 2022 г.

	Зачисляване	Име	Тема	Научен ръководител	Вид на докторантурата	Забележка
1.	2017	Цветина Цветанова Цакова	The Construction of Femonine Identity In Charlotte Bronte's Novels	доц. д-р Морис Фадел	Самостоятелна форма на обучение	защитил 2019
2.	2017	Мирие Малоку - Молина	Dreiaser as a Steady Critic of Social Injustice	проф. д.ф.н Албена Бакрачева	Самостоятелна форма на обучение	защитил 2021
3.	2018	Юлиян Петров Разсуканов	Утопични дискурси в романа „Тютюн“ на Димитър Димов	доц. д-р Морис Фадел	Самостоятелна форма на обучение	2021 защитил
4.	2018	Грета Стефанова Хараланова - Разсуканова	Харалан Ангелов – поезика и граждански идеи	доц. д-р Йордан Ефтимов	Самостоятелна форма на обучение	2021 защитил
5.	2022	Йоанна Патула-Кръстева	"From Prose to Verse: Walt Whitman and the Triumph of Poetry" ("От проза към поезия: Уолт Уитман и триумфът на поезията")	проф. д.ф.н. Албена Бакрачева	Самостоятелна форма на обучение	действащ

Таблица 2. Брой придобили ОНС „доктор“ в докторска програма *„Теория и история на литературата“* в периода 2017 – 2022 г.

Година	Редовна форма	Задочна форма	Самостоятелна форма на обучение
2017			
2018			
2019			1
2020			
2021			3
2022			

Таблица 3. Реализация на докторантите, обучавани в докторска програма *Теория и история на литературата* в периода 2017 – 2022 г.

№	Име, презиме, фамилия	Статут	Форма на докторантура	Работодател	Работна позиция
1.	Цветина Цветанова Цакова	Защитил	С	Лесотехнически университет	Ст. преподавател по английски език
2.	Мирие Малоку - Молина	Защитил	С	Университет на Косово	Преподавател по английски език
3.	Юлиян Петров Разсуканов	Защитил	С	12 средно училище „Цар Иван Асен II“	Преподавател по български език и литература
4.	Грета Стефанова Хараланова - Разсуканова	Защитил	С	10. СУ „Теодор Траянов“	Преподавател по български език и литература

Таблица 4. Хабилитирани и нехабилитирани преподаватели на ОТД в НБУ с квалификация в областта на професионално направление 2.1. Филология, осигуряващи обучение по докторска програма *„Теория и история на литературата“* в периода 2017-2022 г.

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Преподаватели на основен ТД	17	17	17	15	15
Хабилитирани, в т. ч.	12	12	12	10	10
Професор	3	3	3	2	2
Доцент	9	9	8	8	8
Нехабилитирани, в т.ч.	5	5	5	5	5
Гл. ас.	4	4	4	3	3
Асистент	1	1	1	2	2

Таблица 5. Хабилитирани преподаватели на ОТД в НБУ с квалификация в областта на професионално направление 2.1. Филология, в научната област на докторска програма „Теория и история на литературата“ в периода 2017–2022 г.

№	Име	Научна степен	Специалност по научна степен	Специалност по акад. длъжност
1.	проф. Пламен Дойнов	д.ф.н	Филология	Филология
2.	проф. Михаил Неделчев		Филология	Филология
3.	проф. Мони Алмалех	д.ф.н	Филология	Филология
4.	доц. Йордан Ефтимов	д-р	Филология	Филология
5.	доц. Морис Фадел	д-р	Филология	Филология
6.	доц. Емилия Дворянова	д-р	Филология	Филология

Забележка: Средната възраст на преподавателския състав: **60 г. за 2022 г.**

Таблица 6. Научноизследователска дейност на преподавателите, осигуряващи обучение в докторската програма „Теория и история на литературата“ в периода 2017-2022 г.

Год.	Вид научноизследователска дейност											
	Брой публикации в реферирани/индексирани издания		Общ брой	Средно на преп.	Брой участия в научни проекти		Общ брой	Средно на преп.	Брой участия в научни форуми		Общ брой	Средно на преп.
	У нас	В чужб.			У нас	В чужб.			У нас	В чужб.		
2017		2	2	0.4	4		4	0.7	11	4	15	2.5
2018		1	1	0.17	4		4	0.7	9	1	10	1.7
2019		1	1	0.17	4		4	0.7	9	1	10	1.7
2020	1		1	0.4	4		4	0.7	8	1	9	0.5
2021	1	1	2	0.4	4		4	0.7	9	1	10	1.7
2022					4		4	0.7	9	1	10	1.7
Общ брой за оц. пер.	2	5	7	1.17	24	4	24	4	35	9	64	11

Таблица 7. Брой публикации на преподавателите, осигуряващи обучение в докторска програма „Теория и история на литературата“ в периода 2017-2022 г.

Год.	Вид научни публикации										Общ брой
	Монографии		Учебници		Учебни помагала		Студии		Статии		
	У нас	Чуж.	У нас	Чуж.	У нас	Чуж.	У нас	Чуж.	У нас	Чуж.	
2017	2	1					4	2	13	2	
2018	2						5	4	16		
2019	3	1					5		14	2	
2020	3						4		18		
2021	2						5	2	16	2	
2022							1		9		
Общ брой за оц. пер.	12	2					24	8	86	6	

Таблица 8. Научна активност на докторантите от докторска програма „Теория и история на литературата“ в периода 2017-2022 г.

Год.	Вид научноизследователска дейност											
	Брой публикации в реф./инд. издания		Общ брой	Средно на докторант	Брой участия в научни проекти		Общ брой	Средно на докторант	Брой участия в научни форуми		Общ брой	Средно на докторант
	У нас	В чужб.			У нас	В чужб.			У нас	В чужб.		
2017												
2018	3		3	3					3		3	3
2019												
2020	6		6	3					6		6	3
2021												
2022												
Общ брой	9		9	3					9		9	3

